



# Αγροτική - Κοινωνική Ανάπτυξη

Ενότητα 3<sup>η</sup>: Προσεγγίσεις και ιστορική εξέλιξη της ανάπτυξης

Όλγα Ιακωβίδου, Μαρία Παρταλίδου, Ελένη Δημητριάδου  
Γεωπονική Σχολή



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ  
2007-2013  
πρόγραμμα για την ανάπτυξη  
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ



# Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.



# Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.



Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης





ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ  
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ  
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

# Προσεγγίσεις και ιστορική εξέλιξη της ανάπτυξης

3<sup>ο</sup> μάθημα

# Τι ανάπτυξη θέλουμε;

---

Υλικής ευημερίας;

Αειφορική;

Βιώσιμη;

Πράσινη;

Γαλάζια;



# Ποιός θα φέρει την ανάπτυξη;

---

Οι πολιτικοί;

Οι τεχνοκράτες;

Οι συνεργασίες;



# Τι ρόλο θα διαδραματίσουν οι πολίτες;

---

**Θεατές;**

**Συναποφασίζουν;**

**Νέες μορφές διακυβέρνησης με δίκτυα;**



# Τι είδους ανάπτυξη θέλουμε;

- «... ο τρόπος της ανάπτυξης στραμμένος μόνο προς την συνεχή επέκταση & κατανάλωση δεν είναι ούτε βιώσιμος, ούτε επεκτάσιμος επ' άοριστον. Όχι μόνο διαλύει τον ιστό των πολιτισμών αλλά απειλεί και τη βιόσφαιρα & επομένως την επιβίωση της ανθρωπότητας...»

*[Javier Pérez de Cuéllar , πρώην Γεν. Γραμ. ΟΗΕ]*

«Να ζήσουμε καλύτερα... Και να ζήσουμε καλύτερα όλοι μαζί»



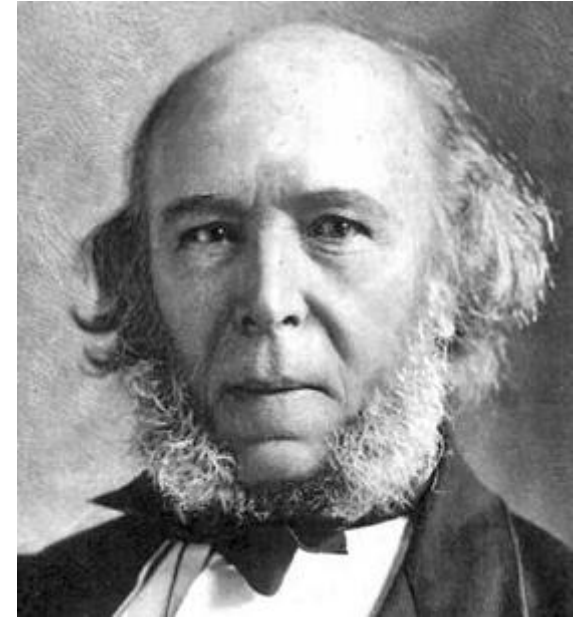


# Χέρμπερτ Σπένσερ (1820-1903)

Κανένας δεν μπορεί να είναι  
εντελώς ελεύθερος, αν δεν  
είναι όλοι **ελεύθεροι**.

Κανένας δεν μπορεί να είναι  
εντελώς ηθικός, αν δεν είναι  
όλοι **ηθικοί**.

Κανένας δεν μπορεί να είναι  
ευτυχισμένος, αν δεν είναι όλοι  
**ευτυχισμένοι**.



**Herbert Spencer**

Κοινωνιολόγος, φιλόσοφος,  
βιολόγος της Βικτωριανής  
εποχής

Πηγή:

[http://en.wikipedia.org/wiki/File:Herbert\\_Spencer.jpg](http://en.wikipedia.org/wiki/File:Herbert_Spencer.jpg)



# Ποιός θα φέρει την ανάπτυξη; (1)

---

**Οι πολιτικοί;**

**Οι τεχνοκράτες;**

**Οι συνεργασίες;**



# Ποιος θα φέρει την ανάπτυξη; (2)

- Δεν είναι αποκλειστικότητα των τεχνοκρατών
- Ούτε μιας μικρής ομάδας
- Ούτε ειδικών επιστημόνων με εκ' του μακρόθεν σχεδιασμούς
- Ούτε μεταφέρεται αυτούσια από άλλη χώρα



# Τι ρόλο θα διαδραματίσουν οι πολίτες σε αυτή τη διαδικασία; (1)

---

Θεατές;

Συναποφασίζουν;

Νέες μορφές διακυβέρνησης με  
δίκτυα;



# Τι ρόλο θα διαδραματίσουν οι πολίτες σε αυτή τη διαδικασία; (2)

*«Εμείς δεν θεωρούμε **φιλήσυχο** εκείνον που δεν ενδιαφέρεται για τα κοινά.*

*Τον θεωρούμε **ΑΧΡΗΣΤΟ!**»*

[Περικλής, 431-430 π.Χ]



# Κοινωνική Καινοτομία

- Οι άνθρωποι αντιλαμβάνονται ότι ήρθε η ώρα να δουλέψουν όλοι μαζί για να βρουν λύσεις (αιιφορικές) στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η κοινωνία



# Κρατολατρεία

- Η αντίληψη που υπαγορεύει πως όλα μας τα προβλήματα, μικρά ή μεγάλα, πρέπει να λυθούν για λογαριασμό μας από την εκάστοτε Κεντρική Εξουσία



# Το θαύμα των Αμπελακίων (1)

- Χωρίς τεχνοκράτες
- Χωρίς τραπεζικό σύστημα
- Χωρίς μεταφορικά δίκτυα και έργα υποδομής
- Χωρίς επιδοτήσεις
- Χωρίς συνεταιριστική νομοθεσία
- Πλούσια και πηγαία ενδογενή έμπνευση και δημιουργικότητα



## Αμπελάκια Τεμπών

Πηγή:

[http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CF%81%CF%87%CE%B5%CE%AF%CE%BF:%CE%91%CE%BC%CF%80%CE%B5%CE%BB%CE%AC%CE%BA%CE%B9%CE%B1\\_%CE%A4%CE%B5%CE%BC%CF%80%CF%8E%CE%BD.jpeg](http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CF%81%CF%87%CE%B5%CE%AF%CE%BF:%CE%91%CE%BC%CF%80%CE%B5%CE%BB%CE%AC%CE%BA%CE%B9%CE%B1_%CE%A4%CE%B5%CE%BC%CF%80%CF%8E%CE%BD.jpeg)





# Το Θαύμα των Αμπελακίων (2)

- Το 1780 (πριν από 227 χρόνια)
- 6.000 κάτοικοι
- Συνεταιρισμό επεξεργασίας και βαφής βαμβακερών νημάτων
- Λειτούργησε για 23 χρόνια (1811 χρεοκοπία της Αυστρίας)
- Από τα κέρδη έφτιαχναν κοινοτικά έργα



# Félix de Beaujour, Γάλλος Πρόξενος

*«Τα Αμπελάκια θυμίζουν με τη δραστηριότητά τους περισσότερο μια πόλη της Ολλανδίας παρά χωριό της Οθωμανικής Ανατολής.*

*Αυτό το χωριό ζωντανεύει με τη βιοτεχνία του και την ανάπτυξή του ολόκληρη τη γύρω περιοχή και έχει δημιουργήσει ένα τεράστιο και πολύπλοκο εμπόριο ανάμεσα στην Ελλάδα και στη Γερμανία...*

*Όλος αυτός ο πληθυσμός ζει μέσα στα βαφεία, απaráλλαχτα όπως οι μέλισσες ζουν στην κυψέλη.*

*Εδώ δεν βλέπεις πουθενά τα ολέθρια αποτελέσματα της σκηνερίας.*

*Οι Αμπελακιώτες έχουν την καρδιά τους καθαρή και στα πρόσωπά τους φαίνεται η ικανοποίηση»*



# 3<sup>η</sup> Περίληψη

- **Κεφ. 3<sup>ο</sup> [σελ. 55-70]:** Τι ανάπτυξη **ΘΕΛΟΥΜΕ**  
ποιος ο ρόλος των **ΠΟΛΙΤΩΝ**
- **Κεφ. 6ο [σελ. 103-140]:** Ιστορία της Τοπικής  
Αυτοδιοίκησης **Ο.Τ.Α.**
- **Κεφ. 7ο [σελ.141-158]:** Η τοπική ανάπτυξη  
στην **Ελλάδα**



# Υλικό Μαθήματος 30/10/2013

«Τι ανάπτυξη θέλουμε, ποιος θα φέρει την ανάπτυξη & τι ρόλο θα διαδραματίσουν οι πολίτες»

<http://wbi.worldbank.org/wbi/multimedia/animation-south-south>

[http://www.ted.com/talks/lang/el/bunker\\_roy.html](http://www.ted.com/talks/lang/el/bunker_roy.html)

<http://on.aol.com/video/personal-stories-of-the-porto-alegre-project-part-1-4-444635747>



# Βιβλιογραφία

- **Δαουτόπουλος, Γ. (2005).** *Τοπική Ανάπτυξη*. Ε΄ Έκδοση, Εκδόσεις ΖΥΓΟΣ [ΚΩΔ. 3929]

## Επιπρόσθετες πηγές για μελέτη:

1. Εύρεση στατιστικών δεδομένων: [www.statistics.gr](http://www.statistics.gr) , [www.eurostat.eu](http://www.eurostat.eu)
2. Ερευνητικά άρθρα από ελληνικά και διεθνή επιστημονικά περιοδικά πρακτικά συνεδρίων τα οποία ανανεώνονται σε ετήσια βάση και αναρτώνται στο <http://rural-lab.agro.auth.gr/309γ.htm>





# Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Μαρία Αλεμπάκη  
Θεσσαλονίκη, Ιανουάριος 2014



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ  
2007-2013  
πρόγραμμα για την ανάπτυξη  
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

